

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील सन २०२३ च्या प्रवेश प्रक्रियेमध्ये आदिवासी प्रशिक्षणार्थ्यांनी घेतलेल्या सवलतीच्या लाभातील झालेल्या अनियमितेबाबतच्या प्रकरणांचा अभ्यास करण्यासाठी समिती गठित करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : लवेसू- २०२३/प्र.क्र. ०५/व्यशि-३
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक :-१८ डिसेंबर, २०२३.

संदर्भ :-

१. महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १०१ अनुसार लक्षवेधी सूचना क्र. ३७६ च्या अनुषंगाने मा. मंत्री (कौ.रो.उ.व ना.)महोदयांनी केलेली घोषणा

शासन निर्णय :-

अॅड. निरंजन डावखरे, श्री. प्रविण दरेकर, श्री. प्रसाद लाड विधान परिषद सदस्य यांनी महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १०१ अनुसार दिलेली लक्षवेधी सूचना क्र. ३७६ “राज्यातील काही आदिवासी व्यक्तींनी आपल्या धर्माचा त्याग करून ईसाई/इस्लाम धर्म स्वीकारणे, इतर धर्म स्वीकारून सुध्दा सदर आदिवासी व्यक्ति आदिवासी विकास विभागामार्फत मिळणारे सर्व लाभ तसेच आरक्षण सुध्दा घेत असणे, काही दिवसांपूर्वी मुंबई महानगरामध्ये आदिवासी समाजाचा संविधान दिनानिमित्त मोर्चा आला असणे, यात अन्य धर्मात धर्मातरीत होणाऱ्या व्यक्ती व समुदायाला अनुसूचित जमातीच्या सूचीतून व आरक्षणाच्या फायद्यातून निष्काशीत करण्यात यावे अशी मागणी करण्यात आली असणे, कौशल्य विभागातील आयटीआय मध्ये अशा प्रकारच्या अनेक बोगस आदिवासी विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतल्याचे निदर्शनास येणे, अशा बोगस आदिवासी विद्यार्थ्यांवर शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया” या सूचनेवरती दिनांक १४.१२.२०२३ रोजी मा.मंत्री (कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता) महोदयांनी निवेदन सादर केले. त्यावेळी विधानपरिषदेमध्ये झालेल्या चर्चेच्या अनुषंगाने मा.मंत्री (कौ.रो.उ.व ना.) महोदयांनी सदर प्रकरणी माजी कुलगुरु यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करून समितीची कार्यकक्षा निश्चित करण्याची घोषणा केली आहे. यानुसार माजी कुलगुरु डॉ. मुरलीधर चांदेकर, संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठित करण्यात येत आहे. समितीमध्ये श्रीमती प्रतिभा धरमसिंग मसराम, ताज नगर, मानेवाडा रोड, नागपूर व अॅडव्होकेट किरण भगवान गभाले, साईपार्क दिधी, पुणे हे अशासकीय सदस्य म्हणून नियुक्त करण्यात येत आहेत. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय हे या समितीचे सदस्य सचिव राहतील. या समितीमध्ये इतर सदस्य समाविष्ट करण्याबाबत स्वतंत्रपणे यथावकाश आदेश काढण्यात येईल.

२. गठित करण्यात आलेल्या समितीची कार्यकक्षा पुढीलप्रमाणे आहे.

- १) राज्यातील औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये आदिवासी विद्यार्थ्यांसाठी राखीव असलेल्या जागांवर मुळ संवर्ग आदिवासी असलेले परंतु, तदनंतर धर्मांतर केलेल्या आदिवासी प्रशिक्षणार्थ्यांनी प्रवेश घेतला असल्यास याची पडताळणी करणे. तसेच याबाबतची राज्यात किती प्रकरणे आहेत, याची आकडेवारी संकलीत करणे.
- २) राज्यातील औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये आदिवासी विद्यार्थ्यांसाठी राखीव असलेल्या जागांवर बिगर आदिवासी किंवा ज्यांनी धर्म परिवर्तन केले आहे अशा विद्यार्थ्यांना प्रवेश मिळणार नाही यासाठी काय उपाययोजना केल्या पाहिजेत? याबाबत संविधान मुलभूत अधिकार, केंद्र शासनाच्या अधिसूचना व विविध मा.न्यायालयांनी निर्णय या सर्व बाबीं विचारात घेवून शासनास उपाययोजना सुचविणे.
- ३) आदिवासी भागात तसेच आदिवासी भागातील औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये ज्या आदिवासी प्रशिक्षणार्थ्यांनी इतर धर्मात धर्मांतर केले असले तरी आदिवासी संस्कृती, रुढी, परंपरा, चालीरीती, आदिवासी पोशाख इ.बाबतीत प्रचार-प्रसार कशा पध्दतीने करता येईल, जेणेकरून आदिवासी संस्कृतीचे रक्षण व संवर्धन करता येईल, याबाबतीत शासनास उपाययोजना सुचविणे.

४) प्राचीन आदिवासी कलाकुसर, विविध कौशल्य (जसे की वारली पेंटिंग इ.) च्या विकासासाठी कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध प्रशिक्षण अभ्यासक्रमांमध्ये समाविष्ट करण्याबाबत समिती अभ्यास करून शासनास शिफारसी करेल.

३. सदर समितीने ४५ दिवसांत शासनास अहवाल सादर करावा.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक २०२३१२१८१८०३०७०९०३ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अमेय गावडे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत ,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
३. सर्व. मा. विधानसभा/विधान परिषद व संसद सदस्य
४. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. मंत्री, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. अपर मुख्य सचिव , कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
८. सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. संबंधित नामनिर्देशित समिती सदस्य
१०. उप सचिव/सहसचिव, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
११. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१२. सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई/नाशिक/पुणे /औरंगाबाद/ अमरावती/नागपूर (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामार्फत)
१३. संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामार्फत)
१४. निवड नस्ती. (व्यशि-३)